

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/171307,Panstwowy-pogrzeb-zolnierzy-Wojska-Polskiego-Melno-24-pazdz-iernika-2022.html>
25.04.2024, 18:28

Państwowy pogrzeb żołnierzy Wojska Polskiego - Melno, 24 października 2022

**Uroczysty pogrzeb uczestników wojny obronnej 1939 r.
ekshumowanych przez Instytut Pamięci Narodowej na terenie
m. Orle.**

24 października 2022 r. na cmentarzu wojennym w m. Mełno (gm. Gruta) odbył się pogrzeb 13 żołnierzy Wojska Polskiego – śp. Antoniego Konkola oraz 12 nieznanymi Obrońców Ojczyzny z września 1939 r., których szczątki zostały odnalezione i ekshumowane przez Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN 13 września 2021 r.

Instytut Pamięi Narodowej reprezentowała zastępca dyrektora BUWiM Joanna Sulej-Piskorz oraz zastępca dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku prof. Mirosław Golon. Uroczystości zainaugurowała msza święta w kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Grucie w intencji żołnierzy Wojska Polskiego. Następnie w tamtejszej świątyni wybrzmiły okolicznościowe wystąpienia.

Rozpoczynając przemówienie zastępca dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku Mirosław Golon odpowiedział na bardzo ważne pytanie, które wybrzmiło w trakcie ceremonii.

„Padło dziś, w trakcie uroczystości pytanie. Dlaczego tak późno?[...] I odpowiedź jest krótka. Dlatego, że ta wojna, która rozpoczęła się 83 lata temu a zakończyła 77 była straszna. Jej straszliwość polegała na tym, że nigdy w naszych 1050-letnich dziejach i nigdy w dziejach ludzkości, znacznie dłuższych niż historia Polski, tak potwornej wojny nie było.[...]”

Kontynuując, prof. Golon zapewnił wszystkich zgromadzonych, że IPN pracuje, aby odnaleźć wszystkich naszych Bohaterów II wojny światowej.

„My cały czas liczymy te Ofiary, cały czas porządkujemy, cały czas szukamy i będzie to zadanie na przyszłych pokoleniach. Niestety przy tak ogromnym bilansie ofiar, nigdy w pełni

nie doliczymy, ale naszym obowiązkiem jest próbować. Mam nadzieję, że uporządkujemy także historię tych dwunastu, których nazwisk nie znamy.”

Na zakończenie, kierując swoje słowa do zebranych i spoglądając na znajdujące się przed ołtarzem trumny przykryte białą-czerwoną flagą, reprezentant IPN podkreślił znaczenie pogrzebów żołnierzy września 1939 r. w kontekście dzisiejszych czasów.

„Ten święty obowiązek złożenia do grobów Naszych bliźnich jest też swoistą tarczą, przed tym, że dopóki to czynimy, dajemy wszystkim i blisko i dalej gdzieś na świecie pewien ważny znak, że wojna jest czymś złym. Każda wojna to śmierć.”

Druga część uroczystości odbyła się na cmentarzu wojennym w m. Mełno, gdzie słowa hymnu RP rozpoczęły ceremonię pogrzebową. Ks. kpt. Piotr Listopad kapelan Garnizonu Grudziądz przewodniczył egzekwiom. Żołnierze Wojska Polskiego złożyli flagi, które okrywały trumny Bohaterów. Spoczęli wśród swych kolegów oraz towarzyszy broni. Salwa honorowa dla uczczenia Obrońców Ojczyzny wybrzmiała na położonej na wzniesieniu nekropolii. Na zakończenie zebrani przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i wojskowych oraz licznie przybyli uczniowie pobliskich szkół i lokalna społeczność oddała hołd żołnierzom składając wieńce i wiązanki kwiatowe oraz zapalając znicze.

...

Według materiałów archiwalnych Niemieckiego Ludowego Związku Opieki nad Grobami Wojennymi na cmentarzu we wsi Orle znajdowała się niewielka kwatera wojenna, na której chowano żołnierzy niemieckich poległych we wrześniu 1939 r. Jednakże, według relacji mieszkańców wsi Orle w położonej obok nieoznaczonej mogile mieli być pochowani żołnierze nieznanego pochodzenia polegli w 1939 lub 1945 r. Prace ekshumacyjne odbyły się 13 września 2021 r.

W mogile znaleziono szczątki 13 żołnierzy Wojska Polskiego. W wypełnisku jamy grobowej zarejestrowano także wyjątkowo liczny zbiór przedmiotów, w tym guziki mundurowe wz. 1919 i 1928, dewocjonalia oraz polskie monety okresu międzywojennego. Wśród nich znajduje się aluminiowy nieprzełamany znak tożsamości wz. 1931 (tzw. nieśmiertelnik). Mimo silnej korozji udało się odczytać zawarte na nim dane:

ANTONI/ KONKOL/ KAT K 56/ KOŚCIERZYNA/1915